

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KOZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házában.

hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolós szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Kiadják:

Gruda Pál és Társa.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.

Neptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

A delegációk.

Ország-világra szóló esemény történik most a székes-fővárosban.

Disz-hintók robognak és Buda várába, melyből diszmagyarba s frakkba bujtatott nagyurak lépnek ki s összegyűlnek a magyar király fogadó dísztermében, hol föltéve fejedelmi süvegét, beszédet intéz a magyar és osztrák parlamenthez, illetőleg ezen parlamentek által kiküldött bizottsághoz, melyet úgy hívnak, hogy delegáció.

Olyan megszokott s mégis furcsa dolog ez, valahányszor megessék, mindig gondolunk egy nagyot miatta s kérdezzünk egy még nagyobbát. Tenni nem tesszünk semmit.

Miért mennek ezek a díszruhás urak Budára, s mit is akar az a delegáció?

Magyarország és Ausztria közös ügyeit intézendők összegyűlnek hol itt nálunk, hol Bécsben, — felváltva, sor szerint, hogy sértés ne essék.

S mik ezek a közös ügyek?

Mindjárt letelején a közös hadsereg. — Csakhogy mindjárt ennél

nagyot kell gondolnunk s egy nagyobbát kérdeztünk.

Vajjon? Közös-e ez a „közös” hadsereg? Miről közös? Tan külsejében, tán nyelvében, szervezetében rejlik a közösség?

Nem! Csak úgy mondják, hogy közös, de biz azon egy szemérményi közös vonás nincs. Osztrák uniformis, osztrák állami jelvények és osztrák nyelv jellemzik.

De mégis miért „közös”?

Mert a magyar állam is kénytelen polgárait és millióit odaadni számára, hogy az egyiket osztrákká tegye, a másikat ellődözze füstös és füstelen lőporban.

Évek hosszú soráig csak úgy hívták, hogy: cs. kir. hadsereg. Csak úgy mint az ausztriai intézmények akarmelyikét.

Egyszer aztán megemberelte magát Tisza Kálmán s addig veszekedett az osztrák tábornokkal, míg beleegyeztek abba, hogy hadd legyen ezentul: cs. és kir. hadsereg.

És az „és” a mi összes dicsőségünk.

Ennek az „és”-nek a kedveért adunk vért s milliókat.

És ezen „és”-nek okáért ül össze minden évben a magyar delegáció, hogy megszavazza mindazt, a mit a Bécsben székelt „közös” hadügyminiszter követel.

Itt nincs sok disputa, itt nincs sok polemia.

A delegáció tagjai csupa kipróbált mamelukok, a kik közé csak azért engedélyeznek egy-két ellenzéki szónokot, hogy odafönn hadd lássák, milyen kitűnően engedelmes a magyar kormány, mennyi jogos kívánságnak szegi utját azért, hogy hatalmon maradhasson.

Gyűlnek, — gyülekeznek a delegátusok, a király fogadja őket s tart hozzájuk királyi beszédet. Azután megszólít egyeseket s a kiket megszólít, azok örökké emlékezni fognak arra, hogy őket a király mennyire kitüntette.

De az ellenzék tagjait is utoléri ez a dicsőség, a miből azt reméli a nép, hogy a király megbecsüli a szabad és független szót is.

TÁRGYA.

Tisztul a főváros.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti tárczája. —

Hat kis klapecz éhezik a Janó familiájában nem szólva Janóról és a feleségéről, kik valóságos műkoplalók. Nincs kukoricza krumpli, nincs káposzta, elrontott mindent a nagy szárazság, napszám is alig van, néha-néha 20 kr-ért mehet követ fejteni hajnaltól késő estig. Mily munka ez, egy Herkulest is lesorvasztana.

Sok tanácskozás után Janó elhatározza, hogy elindul a fővárosba, ahol oly sok a pénz és annyi sok hazát építenek, jut neki napszám, küldi haza a reneteg pénzt és a sok klapecz nem éhezik, sőt tán jut az asszonynak víganóra és csipkés fehér kendőre szép piros selyemmel kiczifrázva, csak a Janó ne adja magát az ivásnak, mert Janó jobban szereti a palinkát mint a vizet. De Janó megígéri, hogy jó lesz, nem iszik csak egy kicsit, ha lesz sok felesleges pénze és ha kap jó borovicskát. Esténként összeülnek ábrándozni, hogy mily jó lesz nekik ezután. A pénzt minden héten haza küldi, irthon

vesz az asszony sok-sok zabot, ebből süt nagy-nagy kenyereket, és azt fogja mondani a gyerekeknek: egyetek amennyit akartok! Mily boldogság lesz ez! A kis Misó épen mosolyog almban, talán ő is azt álmodja, hogy jólakot kenyerrel.

Egy szép márczusi napon hátára vesz egy kenyeres tarisznyát és kezébe nagy botot, elindul a Vág mentén lefelé. A gyerekek azt hiszik napszamba megy és nagyon csodálkoznak mikor este nem jön meg. Egyre kérdik ennek okát. Szegény asszony mit feleljen? küldi őket fekdüdni, De a gyerekek nem mennek fekdüdni, hanem tovább várják az apjukat, majd sirásra fogják a dolgot.

„Hoz kenyeret, szép piros héju ropogós cipót, mindenki kap egy egész cipót.”

Lassanként elalszanak a gyerekek, csak az asszony marad éber és most már ő is sir.

De Janónak kutya baja, még csak nem is gyalogolt, felvették pajtások a tutajra, adtak neki szalonát, kenyeret, egy király se mehetett volna kényelmesebben Pozsonyig. De Pozsonynál elkezdődött a nyomoruság, nem vette fel senki, a kenyere is el fogyott.

De ő ment tovább éhesen, míg össze nem roskadt: rátaláltak és adtak neki enni, újra tovább ment. De megint éhes lett, és pedig hamar. Bement egy majorba koldulni, ott a kutyak megrohanták, és csepp hiba, hogy Janó bőrért ki nem szabták, de a majortulajdonos annyival több alamizsnát adott neki, és Janó áldotta a kutyakat. Majd bőrig ázott, és beteg lett az ország közepén. Talán ott veszt, ha nem gondoskodik róla az, ki a mezők lilomairól és az ég madarairól is gondoskodik. Ezuttal egy kis kórcsma tulajdonosa mentette meg, miután nyolcz napig az istállójában naponként megnézte, sőt tejet is adott neki. Fegyógyult és újra tovább ment lázas sietséggel, a klapeczeknek nyolcz nappal tovább kell várni. Koldult, éhezett, azott, fázott, sőt lopott is a becsületes Janó egy kenyeret, melyet dolgozó munkások tettek a szántóföld szélére, hogy ebédre legyen mit harapniok. A legromgyosabb rongy volt Janó ruhája, a legrokkantabb rongos volt Janó teste, midőn távolról meglátta sok egbenyuló kúrtót, mely végre jelezte, hogy ezéljától nincs már messze. Csak a lelke égett, mint egy profétáé. Igza

Ámde évek mulnak s minden évben meg-meg illetik az ellenzék korifeusait királyi szózzattal . . .

A kormány pedig marad immár két évtizeden át egy utvesztőben.

Lasciate ogni speranza!

Politikai hírek.

Az 1895. évi költségvetést tárgyalta tegnap és ma a minisztertanács, még pedig szakok szerint. Az egyes tárczában a jövő évre itt-ott jelentékeny mérvű költségcsopordás mutatkozik, nevezetesen a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál, a hol ezt az új állami iskolák föllállítása és a régiek javítása idézi elő, valamint a belügyi miniszteriumnál, a hol a vármegyék közigazgatásának jobb ellátására van tekintet. A költségelőirányzatnak a fedezetben (bevételek) is megfelelő szaporodás felel meg úgy, hogy az államháztartás elért egyensulya, a jelentékeny kiadáscsoportulat dacára sem fog szenvedni. — A teljes költségvetést a minisztertanács csak a balassagyarmati királylátogatás után fogja megállapítani.

A hadügyi szükségletek emelkedése a delegációk elé terjesztendő közös költségvetésben, — mint a P. L.-nak Bécsből jelentik, — kerek 4.1 millióra rug, mely többletet azonban a lefolyt év valóságos vámbevételének alapján kiszámított vámtöbblet körülbelül 3 millió erejéig fődözi úgy, hogy az 1895. évi quotaszertüleg fődözendő egész többkiadás az 1 milliót csak valamivel fogja meghaladni.

Könyvtárat az egyleteknek.

Magyarország minden vidéke, de különösen Bács-Bodrogh vármegye városai és községei, s ezek között ismét Szabadka is nevezetes arról, hogy polgársága szereti a társulatok és egyletek alakulását.

A mi vármegyénknek talán a legkisebb községében is van valami „Nép-kör”, — „Gazdasági kör”, — „Polgári kör”, stb . . . sőt még „Olvasó kör” is.

Az ilyen egyletek zászlajára az van írva, hogy célja: „önművelődés.” És hogyan megy ez az önművelődés?

Ez attól függ, milyen a község, vagy a város lakossága.

A hol tulnyomó a földművelő nép, ott az önművelődés pipa szóval kezdődik és igazi „siller”-rel végződik. Nagyobb községekben, a hol több iparos is van, már politizálnak is, sőt egy-két újságot megrendelve, a ki jobban tud olvasni, az egyes közleményeket fel is olvas hallgatósága előtt.

A kis városban, a hol már „gigerlik” is szerepelnek, ott ütik a „blatt”-ot és billiárdoznak. A megye nagyobb városai és székhelyen bálákat rendeznek az „Olvasó-kör” vagy másféle kör termeiben, tánczolnak is, esznek is, isznak is, verekszenek is, csak azért, hogy másnap párbajozhassanak.

Ez a fotografia Bács-Bodrogh vármegye $\frac{3}{4}$ részére biztosan ráilleszthető, s arra nagyon kevesen gondolnak, hogy az ilyen körök és egyletek tulajdonképeni célja az önművelődés lenne, az önművelődéshez pedig szükséges lévén az olvasás, könyvtár is kellene.

Mi azt hisszük, hogy Bács-Bodrogh vármegye összes egyletei közül egy negyed részénél több aligha rendelkezik csak 100 kötetes könyvtárral is, holott, ma már felette olcsó pénzen díszes kis könyvtár berendezhető, akár az antiquáriusok, akár magánosok útján. Így pl. Szabadkán is egy igen izléssel kiállított, s a legszebb egyleti helyiségnek is díszére való könyvtár, több mint 300 kötettel eladó, a tudomány majd minden ágazatából. Egy ily könyvtár különösen kezdő

együletnek ajánlható, mert komoly törekvés mellett, ez maga már virágzó hajtása lenne egy terebélyes fával növeszthető egyleti könyvtár berendezésének.

Mi nem azt hisszük, amit Mamuzsics Mátvás szabadkai prépost-plébános hirdet még a városi közgyűlésen is, hogy csak templomot és papot a népnek, nem pedig iskolákat is, hanem azt hirdetik: adjatok könyveket is tíres óráiban kereskedőnek, iparosnak, földművelőnek, sőt az olvasni tudó szegényebb néposztálynak is, mert a műveltség teszi az embert vallás-szerető, társadalmi egyénné is, a műveltséget pedig a könyvek teremtik meg.

Jelszavunk tehát az marad:

„Könyvtárat az egyleteknek.”

Városi ügyek.

Hirdetmény. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a folyó évre kivettt egyenes adók előírása immár befejeztetett. Ennél fogva az 1883. évi 44. t. cz. 36. §-ában foglalt rendelkezés alapján felhivatnak mindazon adózók, kiknek adókönyvecskéikben a folyó évi adótartozás még előírva nincsen, vagy az előírás csak részben történt meg, hogy adókönyvecskéikkel adótartozásuk leendő előírása, esetleg adókönyvecskéik kiegészítése végett a városi adóügyi osztálynál folyó évi szeptember hó végeig okvetlenül jelentkezzenek.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel köztudomásra hozzátik, hogy az 1886. évi XXI. §-ában rendelkezéséhez képest a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékébe az adóhivatali kimutatás alapján minden évben a városi igazoló választmány által összeállítandó illetve kiigazítandó lévén, ehhez képest a folyó évről elkészített adókimutatás az igazoló választmány összeülése előtt és pedig folyó évi szeptember hó 17-étől szeptember hó 25-éig Gyurisits György városi főjegyző hivatalos helyiségében betekinthező, a netani felszólamlások pedig ugyanezen idő alatt alólított polgármesternél benyújthatók.

Hirek.

— **Az új sommas eljárás életbe-léptetéséről** egy lap azt közölte, hogy az igazságügyminiszter az új törvény hatályba léptetését ez év november 1-éről jövő év január 1-ére halasztotta el. Mint illetékes helyről jelentik, az elhalasztásról szóló hír nem felel meg a valóságnak.

— **Követendő példa.** A régi agghonvédek nagyon sokszor folyamodának segélyezés végett az országos honvédszegélyegyletbe, azonban az iratok megszerzése néha oly sokba kerül, hogy inkább lemondanak a kérvényezésről, mert csekély segélydíjakkal aranyban nincsenek a kérvényezési költségek. Lehetetlen ezzel szemben fel nem említenünk az ó-sziváci ev. ref. lelkeszenfőköt gondolkodását, aki ily bafatias ügyben díjtalanul szokta kiállítani a hivatalos iratokat. De szőljön mindez dicséret helyet maga a levél, melyet Beke Gyula nyug. honvéd alezredes urhoz, a bácsmegeyi honvédegyelet elnökéhez intézett a nemrég elhunyt Csongor Mór nevének segélyezése ügyében: Nagyságos alezredes ur! F. év szept. 11-én 154. szám alatt kelt becses hivatalos felhívása folytán van szerencsém néhai Csongor Mór honvéd főhadnagy esketési bizonyítványát mellékelve kezébe küldeni. Díj, vagy stóla nem jár érte. Mi ref. lelkeszek minden ezen ügyre vonatkozó kivonatokat hivatalból díjmentesen szoktuk kiállítani, a feledhetlen hősök emléke iránti tiszteletből. Itt még a kegyelet és embertársi szeretet is hozzájárul, egy vagyontalan és szegény özvegy gyámo-

tonos rángatás kiveri szeméből az álmat. Bambán néz fel, eleintén semmit se lát, csak lassanként kezd észrevenni, hogy több ur áll előtte, és egy cifra kék ruhás rángatta őt fel, aki most merőn néz rá, miközben egy lámpával arczába világít.

„Ki vagy te, honnan jösz, hol lakol, mi a foglalkozásod, miből élsz, mért vagy itt, hol vagy illetékes, van-e munkakönyved, passusod vagy más írásod? Mindenek felett van-e írásod? Felelj nekem gyorsan!

Szegény Janó, nem tudja mit akarnak tőle. Írás? Neki nincs írása. Hol vett volna ő írást? De minnek is volna az neki? Ő dolgozni jött, és a pénz hazaküldi, mert hat gyereke van, és azok éhesek.

A derék uraknak nem imponál. Ha nincs írása, akkor „marsch!” a tolonczházba.

És a lapokban másnap jött a stereotyp értesítés: Tisztul a főváros, az éjjel 30 egyént csiptek meg foglalkozás és lakhely nélkül. Mind haza tolonczolták.

Fekete J.

tott volt. ábrándjai ezer alakban keresztyétek egymást izzó fejében, és a pénzszerzés reményeibe belevegült a pénznek örvendő gyerekeket boldogságtól nevető képe, mely fényesebbé tette reménykedését, mint enyelgő napsugár a csillogó templomtornyot.

Már nem éhes, bár rég nem evett, már nem gyenge, bár lábai alig viszik. Csak megy, előre és szakadatlanul.

Millió kis csillag rezeg az égen, midőn Janó egy kis erdő széléhez ér, mely a város szélén látszott feküdni. Letérdel és buzgó imát bocsát az ég urához, ki őt megsegítette és kinek további protekcióját kéri. Holnap reggel már — ugye lehet — munkába áll, ha kap és tán holnap este jól is lakhat. Kipihen magát és erőt gyűjt a holnap napra.

Szép terjedelmes bokor tövében lefekszik, várja az álmat, mely boldogságba ringatja és a holnap nagy napra megerősíti. A kis Misó fiával álmodik, és alszik mélyen nagyon mélyen.

Egyszerre csak felébredzik. Durva kéz rángatja, melyet először alig érez, de a folyó

lításában. Fogadja Nagyságos alezredes ur kiváló tiszteletem nyilvánítását, ki maradtam tisztelettel O-Szavazon, 1894. szeptember hava 12-ik napján Tiefenthäler Fülöp ev. ref. lelkész.

— **Se vége se hossza a hidak** mizerabilis állapota fölött a panaszkodnak. Ismét egy bástya-utczabelitől vették a panaszt, hogy a Szechenyi truszki elnök háza előtt a hid le van szakadva már napok óta, úgy, hogy este elvezényeltes rajta a kocsi közlekedés. Ha a mérnöki hivatal annyira el van foglalva az export-malom építésének ellenőrzésével — vagy a vásár rendezéssel — és a hibát nem bírja javítani, úgy legalább éjjel figyelmeztető lámpaszt kellene oda állítani. Egyébiránt megjegyezzük, hogy itt 35 cmtrnél se magasabb se alacsonyabb karfál nincsen, talán azért nem veszik észre a bajt!

— **Szöllőtolvajok.** Slyukits Veszelin és két társa szőlőre áhítólván, akcent vélték legolcsóbban szőlőhöz jutni, ha bemászának Gyuriskovits György városi negyedmester kertjébe, s az ott levő szőlőföket megdézsmálják. Elhatározásukat tett követte, de ez egyszer pórtul jártak, mert Gyuriskovits észre vette a hivataln szüretelőket, s utánuk lött. A lövés zajára a szomszédok is felebrédvén, bekerítették a jó madarakat, s átadták a rendőrségnek.

— **A szabadkai kerékpárosok.** A kerékpár testedző-sport kezd Szabadkán is fejlődni. E sportot Szabadkán a következők gyakorolják: Aradszky Sándor, dr. Balogh Lajos, dr. Brenner József, Grünfeld Jakab, Kohn Sándor, Lidák Rikhard, Matkovich Miklós, Pietsch Ferencz, Pietsch János, Rohonczy Lőrincz, Rohonczy Elemér, Schönstein Soma, Schönstein Béla, Varga József, Váli Gyula, Vermes Béla, Vermes Nándor, Vermes Lajos, dr. Vojnich Lajos, Vojnich Béla.

— **Helyreigazítás.** Különös dolgot kell helyreigazítanunk egy derék úri ember kivánságára, aki f. hó 13-án szerkesztőségünket meglátogatta. A derék ur elveszi zsebéből a „Bácskai Karczos” 10-ik számát s annak a „Bácskai Naptár”-ban megjelendő mutatónba közölt anekdotái közül ream mutat egyre, melynek az a czíme: „Szigoru büntetés.” Az anekdota szerint Köröskényi piromgatja fiát, aki hétről-hétre lumpol és azon tűnődik, hogy mit is teyen az ilyen gonoszcsonttal? mire a fiu siet jó tanácsal szolgálni: „Üsd ki a szememet egy százas bankóval.” Ki írta ezt az anekdotát? kérdi a derék ur. A szerkesztő megnevezi az anekdota szerzőjét. Erre a jövőveny így szól: „Az a Köröskényi, akiről itt szó van, az én nevemet viseli, pedig nekem nincsen lumpfiam, egyáltalán nem is vagyok családos ember, s így az anekdota merőben alaptalan.” Megmagyaráztuk Köröskényi urnak, hogy nem egyedül ő viseli a Köröskényi nevet, hogy az anekdota nem vonatkozik élő egyénekre, hogy az egész nem egyéb, mint a „Bácskai Karczos” anekdota gyártójának szellemes találmánya, amire nem szándékozik panaszt kérni. Köröskényi ur azonban mindamelllett megmaradt abbéli kivánsága mellett, hogy a dolgot helyre kell igazítanunk. Nem maradt tehát hátra egyéb számunkra, mint ezennel ünnepélyesen kijelentünk, hogy ama Köröskényi között, aki a „Bácskai Karczos” 10-ik számában rossz fiát piromgatja és tisztelt látogatónk között a legesekélyebb összefüggés sines és az anekdota által még gondolatban sem véltünk nem egyedül látogatónk, de az összes Köröskényi nevet viselő urak ellen sértést előlvetni. Meghagytuk egyébiránt anekdota gyárosunknak, hogy jövőre oly nevelést iparkodjék felhasználni, amelynek tulajdonosa, vagy egyáltalán nem létezik, vagy lehetőleg távol van tőlünk.

— **A szabadkai vívó és tornamestert,** Szigeti Benedek Gyulát a debreczeni „torna” és vívó” egyesület egyhangúlag (évi 2400 frt fizetéssel) művezető mestereinek választotta.

— **A kitiltott „Vöröshaju.”** Az újvidéki szerb nemzeti színházat főntartó egye-

sület közgyűlésén, noha Hadsics alelnök tiltakozott, Lukácsy Sandornak A vöröshaju című népszínművét kitiltották a színpadrol, mert a szerb nemzeti szellemmel nem egyeztethető össze.

— **A szabadkai színház megnyitása.** Halmay Imre színgazgató, a már előzőleg kibocsájtott színházi jelentésének kiegészítésül tudomására hozza Szabadka város műpártoló közönségének, hogy a téli színdínyét f. évi október 3-án nyitja meg. A megnyitó-előadás másora a következő: „Nyitány”, előadja Szabadka város teljes zenekara Gaál Ferencz vezénylete mellett. Ezt követi „Bánkban” történeti drámanak 4-ik felvonása. Ez után a „Czigány báró” operette 1. felvonása. Ezt követi „A harag” 1. felv. vígjáték. Végül a „Csikós” népszínmű 1. felv. változása.

— **Kevés az egyforintos.** Általában, véve nemcsak az egy-, hanem az öt, tíz-és ötven-, százforintos is meglehetősen kevés számban forog közkézen az emberiség legnagyobb részénél. Most azonban, hogy hat hét óta az egyforintosok bevonását megkezdtek s hogy husz millió forint ára került ki a forgalomból, még a pénzben emberek is megérik az egyforintosok hiányát. A mint azonban fogyának az egy forintos bankók, épp úgy emelkedik a nagyobb pénzjegyek forgalma. A ötösöké például a mult hónap óta 1.9 millió, az ötveneseké pedig 4.2 millió forinttal emelkedett. Októbertől kezdve azonban ötösök és ötvenesek nagy részét is bevonják, hogy ezáltal paralizálják a helyzetet.

— **Dij-czellővészeti verseny.** A szabadkai 6-ik honvéd gyalogezred tisztikára a szabadkai Tölgyfás-erdő melletti katonai lövöldre térségén díj „czellővészeti” versenyt rendezett. A verseny 12 díjből állott, az 1-ső díjat Balogh Lajos hadnagy (Újvidék); a II-ikat Parupka Károly százados (Szabadka); a III-ikat Kovács Mihály hadnagy (Szabadka); a IV-iket Rechnitzer Bódog hadnagy (Zombor); az V-iket Szülök Ágoston tiszthelyettes (Szabadka); a VI-ikat Hegedűs Zoltán hadnagy (Szabadka); a VII-iket Hegedűs János hadnagy (Szabadka); a VIII-ikat Beer Márk főhadnagy (Zombor); a IX-iket Farkas István főhadnagy (Zombor); a X-iket Mary Sándor főhadnagy (Szabadka); a XI-iket Hajos Gyula hadnagy (Zombor); a XII-iket pedig Niebauer Vilmos es. es. kir. huszár kapitány — ki mint vendég vett részt a díj-évszétnél — nyerte el. — A díjak értékes és izléeses fegyverzeti, sport és dohányzó eszközökből lettek össze állítva; és a díjlovészett befejezése után a nyertesek azokat Babilnay Lajos honvéd ezredestől azonnal át is vették.

— **Népfelkelők jelentkezése.** Az 1893. évi XXXVII. t. c. értelmében a népfelkelők is kötelesek jelentkezésre. Az első jelentkezések a folyó évben történnék. A népfelkelői járásparancsnokságok már megállapították a jelentkezés selyeit és napjai. A Zombor szab. kir. város területen tartozkodó és katonai kiképzés alatt állott összes népfelkelők október hó 25 től 29 ig tartoznak jelnetkezni és pedig: október 25-én a 34 éves és enél fiatalabb népfelkelők, 26-án a 35 és 36 évesek, 27-én a 37, 39 és 39 évesek, és 29-én a 40 és 41 évesek.

— **A Nemzeti Ujság** rövid fenállása daczára máris legelterjedtebb és legkedveltebb lapok egyike. Nem csuda. A legőszintebb hangon beszélő lap ma a Nemzeti Ujság, mely esürést-esavarást nem tűrő ellenzéki irányával hamar megszerezte a publikum rokonszenvét. Nagy része van ebben a sikerben annak a körülmények is, hogy a Nemzeti Ujság, melynek élen Günther Antal felelős szerkesztő és Szeredai Leo helyettes szerkesztő állanak, nagy gondnal és figyelemmel, igen élvezetesen van szerkesztve, úgy hogy ma nines lap, mely előkelőbb irodalmi nívóan állana, mint a Nemzeti Ujság, vezérezdikiről közt országos nevű emberek vannak, közöttük gróf Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Hock János, Bolgar Ferencz, dr. Saghy Gyula, Deésy Zoltán, gróf Zichy Jenő stb. Tarczarovata is mindig

változatos; legkiválóbb íróink dolgoznak be, közöttük Benedek Elek, Toth Béla, Bede Jobb, Gulliver, gróf Bethlen Miklós stb. szóval a Nemzeti Ujság minden tekintetben kiérdemelte a közönség rokonszenvét. Hetenkint egyszer a Nemzeti Ujság külön dívat-mellékletet ad, azonkívül adja a gyermekszobában című rovatot. Regényei mindig érdekesfeszítőek, vonzóak. Az október 1-i új negyedév alkalmából nem lehet más lapot jobban ajánlani mint a Nemzeti Ujságot.

— **Meghurcolt nemzeti becsületünk** elannyira ki van szolgaltatva az ellenünk olah részről szórt ragalmaknak, hogy ma-holnap veszendőbe talal menni az a nagyrétűk jóindulat, amelyvel hazánk edűgele a külföld nepei részétől találkozott. A Pesti Napló felismerve e fenyegető veszely komoly voltát, magára vállalt azt a hazafias feladatot, hogy a külföld vezérlo szellemével az utóbbi években meglázult intellektualis és erkölcsi kapcsot ismét szorosabbra kösse s így visszanyerje azonak a rokonszenvét, akik már már kezdtek tőlünk eltántorodni. E célból a Pesti Napló tárcarovatának rendes dolgozótársaiul megnyerte a francia irodalom legjelesebb mestereit. Camille Flammarion, a hírnevés csillagász, Francisque Sarcey, a mukritikuson, fejedelme, Doumic, a jeles műtörténsz Mütz, a renaissance tudós buvára, Reclus, a kiváló geografus, havonkint egy-egy tárcával fogják megörvendeztetni a Pesti Napló közönségét. Ezenkívül havonkint egy-egy tárcacikket közöl a Pesti Napló a következő hírneves íróktól, úgy mint: Emile Zola, Aantole Fance, Armand Sylvestre, Francois Coppée. Alphonse Daudet, Catulle Mendès, Jules Lemaitre, Marcel Prévost és Paul Bourget, akik mindannyian szerződésszerzeten kötelezték magukat arra, hogy a Pesti Napló számára rendszeresen fognak beküldeni eredeti dolgozatokat. A Pesti Napló továbbá magához váltotta kizárólagos fordítási jogát mindama regényeknek, melyeket Alphonse Daudet és Georges Ohnet, a francia elbeszélő irodalom e hírneves mesterei, a legközelebbi öt esztendőben írni fognak s már ez évben fogja közölni Daudet egy remek regényét, amelynek tárgyát a költő a saját ifjúkorából merítette, valamint Ohnetnak most munkába levő, „Regi harag” című szenzaciós regényit. A Pesti Napló nagy áldozatok árán elért azt, hogy a világlapokkal egy sorban áll, s á magyar közönség az érdem, hogy támogatásával ezt lehetővé tette.

— **Egy díszes könyvtár,** több mint 300 kötetnyi jeles munkával azonnal eladó. A könyvszekrény maga is igen díszes fekete paccolt gyönyörű díőfából van készítve, s igen érdekes darab. Hol? értesítést ad a „Szabadság” kiadóhivatala Szabadkán.

Henneberg G. (es. kir. udvariszállító) selymgyára Zürichben, a privátmegrendelő lakására közvetlenül szállít: **fekete, fehér és szines selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig póstabér vámmentesen,** síma, csikos koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban.) Minták póstafordulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

Vettük az alábbi előfizetési felhívást. Van nekem egy újságíró kollegam, a ki pótlára néponként a hasított körmű állatokról ír érdekesfeszítő történeteket a közgazdasági rovatba. Ez a kétségkívül merész, bár némileg tragikomikus poética licencia engem viszont arra bátorított, hogy én meg, ha már a napi krónikákban amugyis annyi szerelm tragédiáról írok érzékeny históriát, legalább az én szerelmem egyszerű történetet is megírjam, rimes sorokban, bár talán

kevesebb szenczációval. Szélsőend czim alatt kötetbe foglalom ezeket a verseket. Kötetem, mely nagyobbrészt lyrai verseket tartalmaz, Justh Zsigmondnak lesz ajánlva s ugyancsak az ő előszavával jelenik meg. A kik a körülbelül 8 ívre terjedő kötetre — mely október közepén jelenik meg — előfizetni hajlandók, küldjék be szeptember végéig az egy forint előfizetési díjat czimemre, a „Magyar Hirlap” szerkesztőségébe. Budapest, 1894. augusztus 31. Rózsa Miklós.

GSARNOK.

Párbaj a szalónban.

— Olasz novella. —

Írta: *Matilde Serao.*
(Vége.)

— Nem, a méltányosság. Talán már nem vagyok szép? Nem vagyok ép oly elegáns, kedves és szeretetreméltó, mint azelőtt? Nem: hanem ő változott meg. Majustól kezdve észrevettem, hogy szerelme folyton csökken! Most már teljesen közönyös.

— Te csalódhatol, Giovannina. Teljesen biztos vagy ítéleted helyességéről?

— Biztos? Lásd, én imádom a tengert. Minthogy nyáron nem maradhattam Nápolyban, elhatároztam, hogy Livornóba megyek; ő kelletlenül, rosszkedvűen jött velem, haszontalanságnak tartotta a fürdést és halálra unatkozott. Még Ardenza gyönyörű vidéke sem indította meg. Képzelsz-e valami kétségbejöttöt?

— De hát miért nem jöttetek el?

— Hogy beadjam a kulcsot, én?

— Az áldozat szerelemből, mindig édes.

— Hát minden áldozatot nekem kelljen meghoznom? Tehát mindig mi, nők legyünk a lemondás példányképei? Mi szeressünk,

mi tűrjünk a kellemetlenségeket, bocsássuk meg férjünk baklövőseit, álltassuk magunkat, hogy még szerelmes belénk, s fizessünk szerelemmel közönyösségeért! Ez már minden határon túlmegegy!

— Ginnovanina lassankint belemelegett, mintha senki sem hallgatná, mintha csak önmagával beszélgetne. A leány ellenben figyelmesen hallgatta őt, reá szögezve ragyogó szemének jóságos tekintetét.

— Komoly, nagyon válságos lépés — folytatta Giovannina — nőül menni egy oly valakihez, a kit csak felületesen ismerünk. Dumas bizonyára sokszor leírta ezt: de ő csak gondolta, én ellenben érzem is. Nagy lstenem! Reggelizni, sétálni, ebédelni, színházba járni, vacsorálni, együtt lakni, együtt élni e hosszú életen át egy oly emberrel a kívül előbb csak valcert táncoltunk? Nevetéses de egyszerű végzetes dolog is. S egy keserű órában, tudod-e, mily iszonyú felfedezésre ébredünk? Tudod-e, miről győződünk meg, kétségbeesve? Arról, kedvesem, hogy nem szeretünk többé, hogy szívünk hideg.

— Oh! — kiáltott föl egyszerűen Maria, s arcát két kezébe rejté.

— Nem szeretünk többé. Nincs bennünk semmi érzés, szívünkben egy hír sem ad többé visszhangot. Csend és magány uralkodik bennünkben, mely márvány sarként bezárult: s mi hasztalan igyekezzük ez életuntságot elűzni, hasztalan lázadunk föl ez őlé közöny ellen. A szerelem meghalt: s ha ezen alakja csak hamis önáltatás volt, fölébredünk ezen önáltatásból. Ekkor ama férfiú, férjünk, minden hibája és fogyatkozása a maga gyűlöletes meztelenségében jelenik meg előttünk; minden hibája visszataszít bennünket, s lelkünk legmélyén irtózni

kezdünk tőle. Ilyenkor, mert még ifjak vagyunk, mert szenvedünk, mert szívünkben tularad az érzemény, melyet ő nem érdemel meg, másutt keressük a szerelmet . . .

— Másutt??

— . . . Egy oly szívben, mely megért bennünket. S ez a másik mindig készséges, nemes, költői, lovagias, végzetesen nagylelkű, úgy hogy a férfiek vele sohasem versenyezhetnek. Ez a másik a még ki nem elégített vágy diésfényével öveze jelenik meg képzeletünkben, ez tud szeretni, s írni, dolgozni, örjögenni s csak a szenvedélyt ismeri, mely keblét dúlja. S a nő szereti ezt a másikat, a a természet logikájánál fogva, mert már nem szeret, mert érzi, hogy a szerelem reá nézve életfeltétel! Képzeld el, kedvesem, mily kétségbeesett szenvedéllyel ragaszkodik a nő ehhez a másikhoz, képzeld el, mily örjögő vágygyal imádja ezt a másikat, ki reá nézve véték és szerelme, fájdalom és boldogság egyszerű! S képzelted-e hogy az a nő, ki egész életét, minden üdvét feltette e másikra, átengedi azt bárkinek is . . .

S a szó rekedten halt el ajkain, kitoró dühe, féltékenysége, szerelme miatt. Aztán, egész nagyságában felemelkedve, röviden kérdezte:

— Maria, te férjhez mégy Montefiore Róberthez?

— Férjhez megyek, Giovanna — szólt amaz, szintén fölkelve, nyugodt komolysággal.

— És miért?

— Mert szeretem őt.

— S a két, egyformán szerelmes, egyformán kétségbeesett nő tekintete, mint két ellenséges acél keresztelte egymást,

A „Zombor és Vidéke” szerkesztősége

f. évi november hóban egy 1895-re szóló nagyszabású „Bácskai Naptár”-t ad ki, melyre 1 frtjával előjegyzések már most is elfogadunk. A naptár egy teljes czimtárral lesz összekötve, mely kalauzul szolgál Bács megye közigazgatási, bírósági, pénzügyi, tanügyi, vasuti, mérnökari, vallásügyi stb. stb. szervezetére nézve s így minden művelt ember számára nélkülözhetetlen kézikönyvül szolgál.

Egyszeresimnd felhívjuk a mélyen tisztelt ügyvédi kar figyelmét a folyó évi november 1-én életbe lépő 1893. évi XIX. t. cz. szerint szükségelendő ügyvédi blanquettákra, melyek közül az új törvény szerinti

keresetet, ellentmondást és fizetés meghagyás iránti kérvényt

100 darabonként 1 frt 80 krajczárjával készítünk.

Ügyvédi költségjegyzék 4 oldalú névvel	100 drb 1 frt 80 kr.
Intó levelek	500 drb 5 frt — kr.
Tudósító lapok	500 drb 3 frt — kr.
Negyedrét levelek vonalozva	500 drb 6 frt — kr.
Levélborítékok mindenféle színben	500 drb 2 frt 50 kr.

30 frtot túlhaladó megrendelések bérmentve szállittatnak.

A kiadásunkban megjelenő „Zombor és Vidéke”-re előfizetést bármely hó 1-től és 15-étől fogva elfogadunk.

A nagyérdemű közönség jóindulatába ajánlva vállalatunkat, maradtunk

Zombor, 1894. szeptember hóban,

hazafias tisztelettel

A „Zombor és Vidéke” könyvnyomdája.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE!

A PESTI NAPLÓ

naponta kétszer megjelenő politikai napilapra

A „Pesti Napló” a legértelmesebb és legszebben kiállított napilap és emellett a legolcsóbb is.

Folyó évi október elsejétől kezdve a reggeli és esti lappal együtt — egyszerre küldve — évenként 14 forintért fizethető elő. A Pesti Napló regénytárczája a legvonzóbb az egész világon, a szerkesztőség magához váltotta öt esztendőre

Alphonse Daudet és Georges Ohnet

valamennyi megírandó regényeinek kizárólagos fordítási jogát. Így novemberben kezdi meg a közlését **Georges Ohnet** legújabb regényének címe:

Régi harag.

Októberban közli **André Theurier** legújabb regényét, melyen a nagy francia elbeszélő most dolgozik és mely a nizzai közmopolita társasággal foglalkozik. Január folyamán közli **Alphonse Daudet**-nak épp most készülő regényét, melynek tárgyát a világhírű költő a saját ifjúságából merítette. A Pesti Napló tárczarovatának rendes dolgozótagjai lettek:

*Camille Flammarion,
François Coppée,
Jules Lemaitre,
Francisque Sarcey,
Armand Sylvestre,*

*Anatole France,
Emile Zola,
Catulle Mendès,
Marcell Prévost,
Paul Bourget*

urakat, a francia irodalom nagynevű jeleseit s ezenfelül a jövőre is felkeresik a Pesti Napló tárczarovatát kitűnő dolgozótagokkal a magyar irodalom legkiválóbb elbeszélői.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

oly fényes meglepetés lesz, aminőt a világ semmiféle lapja sem nyújt olvasóinak. Csak annyit jelzünk előre, hogy irodalmi és művészeti remek az egész kínossháza fog karácsonyra a Pesti Napló előfizetőinek asztalára kerülni.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:
Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Fél évre . . . 7 frt — kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Naponként kétszer, reggeli és esti kiadás, külön-külön a hához vagy postán küldve Budapesten vagy vidéken:
Egész évre 18 frt — kr. Negyed évre 4 frt 50 kr.
Fél évre . . . 9 frt — kr. Egy hónapra 1 frt 60 kr.

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Ferenciek-tere, Bazárépület.

Nemzeti Ujság.

A „Nemzeti Ujság” alig hogy megindult, máris önérettel mondhat el magáról, hogy őszinte szókimondásával, csűrést-csavarást nem tűrő ellenzéki irányával, oly sikereket ért el, a minőkkel kevés lap dicsekedhetik.

A „Nemzeti Ujság” híven törekszik arra, hogy a mit programjában ígért, becsületesen be is váltsa. Megalkuvást nem ismerő módon, nyíltan és egyenesen harcolni a jelenlegi kormányrendszer ellen, nem tartva szem előtt más, mint a magyar nemzet jogos érdekeit.

A „Nemzeti Ujság” azon van, hogy pontosan és gyorsan informálja olvasóit minden eseményről. Levelezői vannak az ország minden helységében s a kontinens minden fontosabb pontján, úgy, hogy a Nemzeti Ujság a legelső forrásokból nyervén értesüléseit, hírszolgálat dolgában bátran kiállhatja a versenyt minden más hírlappal.

A „Nemzeti Ujság” vezérékkeit a felelős szerkesztőn kívül gr. Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Bartha Miklós, Bolgár Ferencz, Bottlik Lajos, Deéry Zoltán, dr. Sághy Gyula, gr. Zichy Jenő, dr. Acsády Ignác, Benedek Elek, stb. írják.

Tárczarovatába legkiválóbb írónk dolgoznak, köztük: Benedek Elek, gr. Bethlen Miklós, Tóth Béla, Hock János, Brassai Sámuel, Bede Jób stb.

Kiváló gondot fordít a „Nemzeti Ujság” arra, hogy minden egyes rovatában élvezetes olvasmányt nyújtson olvasóinak. Van kiváló gondtal szerkesztett újdonsági, tanügyi, egészségügyi, közgazdasági rovata. Nagy figyelemmel viseltetik a „Nemzeti Ujság” a vidéki élet minden ügyes-bajos dolga iránt. Hetenkint egyszer, vasárnapon a Nemzeti Ujság

divat

mellékletet ad. Azonkívül minden hét péntekjén adja

a gyermekszobában

című rovatot.

A „Nemzeti Ujság” felelős szerkesztője:

GÜNTHER ANTAL.

A „Nemzeti Ujság” helyettes szerkesztője:

SZEREDAI LEÓ.

A „Nemzeti Ujság” előfizetési ára:

Egész évre 14 frt. | Félévre 7 frt. | Negyedére . . . 3 frt 50 kr. | Egy hónapra . . 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 4 kr., vidéken 5 kr.

A „Nemzeti Ujság” szerkesztősége:

Budapest, VI., Petőfi-utca 16. szám.

A „Nemzeti Ujság” kiadóhivatala:

Budapest, VI., Nagymező-utca 25. sz.

SARG F. A. FIAI és TSA. első és legrégebb Stearin gyertya-gyár Oszt.-Magyarországban. Alapít. Ad de mily 1837.

Csász. és kir. udvari szállítók

Sarg-féle

M

Bevezetése a GLICERIN gyártmányok Osztrák-Magyarországban.

Találmány a GLICERIN szappanok sat. Sarg F. A. által 1858.

L

Találmány és bevezetése a Kalodont-nak 1887.

L

Harminez első éremmel és oklevéllel 1894-ig

Y

Iroda: Bécs IV., Schwindg. 7.

Gyertyák

Milly, asztali, templom, barock, renaissance, conus és úrgyertyák, milly éjgyertyák és viaszkarácsonyi gyertyácskák stb.

Kérjenek határozottan Sarg-féle milly-gyertyát. — Mindenütt kapható.

Máriaczei gyomorcsépek.

A kolera veszély idején minden ember igyekezzen a kolera lényegét, annak elnártására való szereket és a hatósági rendeleteket megismerni. Ebből azon megnyugtást szerzi magának, hogy van a kolera elleni óvszer és hogy esz-szerű eljárás által mindenki megóvhatja magát a megbetegeződéstől.

Mindenek előtt vigyázni kell beállando emésztési zavarokra, székszorulás és különösen hasmenésre. Az egészséges emésztés mérsékelt életmód, nehezen emészthető ételek és más az emésztésre károsan ható artalmasságok, valamint a gyomor meghűlése és egyáltalán mindenemű meghűlések elkerülése által tartható meg.

Az egészséges emésztés az ismert Máriaczei gyomorcsépek által Brady C. gyógyszer-tartárból, melyeknek erősítő hatásuk van a gyomorra rendkívüli módon elősegítetik. A Máriaczei gyomorcsépek emésztési zavaroknál és szorulásoknál mindig jönnek bizonyultak és sok év óta számítják a legkedveltebb háziszernek a családnál hirtelen előforduló betegségeknek.

Kapható gyógyszer-tartárban kis üvegekben (ezeknek Brady C. aláírással kell ellátva lenni) használati utasítással együtt a 80 kr.

Zombor: Galle gyógyszer-tára; Apatlu: Ratay gyógyszer-tára; Petroszellő: Balogh Gy. gyógyszer-tára; Szt.-Tamás: Barakovits L. Gy. gyógyszer-tára.

Férfiaknak és nőknek egyaránt fontos.

Biztos siker.

Férfiaknak. Nemi bajok, u. m. húgycső-folyás stb. bármily régi is, 3 nap alatt alaposan és biztosan gyógyítható az egyedül Csepy-gyógy-szertár által készített szerrel. Egy üveg ára — mely bármily régi baj biztos kigyógyítására elegendő, — használati utasítással 2 frt.

Nőknek. Női bajok és egyéb tisztátalanságból eredő nemi bajt 6—8 nap alatt biztosan kigyógyít a már eddig is számtalan esetben kitűnőnek bizonyult szere által — Csepy Antal gyógyszerész. Egy üveg ára — a legmagasabb baj kigyógyítására elegendő — használati utasítással 6 frt.

Kapható egyedül a készítőnél

Hódmező-Vásárhelyen

Csepy Antal

gyógyszerésznél.

Titoktartás biztosított!!

Utolsóelőtti **Lembergi** Sorsjegyek à 1 frt.
hét **kiállítási**

Főnyeremény **60.000** forint

11 Sorsjegy 10 frt —
6 " " 5 frt 50
Díjmentes és húzásjegykért 20 krajczár beküldendő.

kapható:
A lemergi országos
kiállítás sorsjegy-irodájában
Bécs, Bartenstein-utca 4.

és
Nikolits István fűszerkereskedőnél
Zomborban, városház épület.

LEONHARDI-féle ténták

a legjobb. — Csak egyedül valódi, a
feltalálótól Leonhardi Aug. Bodenbach a. d. E.

ezen védjeggyel

osztr. cs. k. szab. sz. 36089

m. kir. szab. sz. 48275.

Író-ténták.

Anthracen-tenta kék fekete
Extraf-könyv tenta kék-fekete
Alizarin-tenta, zöldes-kék-fekete
Gallus-tenta, nagyon fekete
Weltpost-tenta, nagyon fekete

Legjobb hig ténták könyvvezetéshez; határtalan tartósságu írományoknak. — Szabadalmazott eljárásom szerint készítve.

Copir-ténták.

Anthracen-tenta (kötő) kópiaikat szolgáltatnak, egyszersmint könyv-
Alizarin, író és Copir (bevezetésekhez is alkalmas).
Enere Violette noire communicative (Egyedül ténták üzleti levelezés-
violette Doppel-Copir (hez, melyekből hónapok mulva is
Fekete Weltpost-Copir (szép erős másolatok tarthatók meg.
Non plus ultra-Copir ad 4—6 Copiát. — Tartós, bankok, biztosítások
és tengerentúli levelezéseknek.
Színes ténták. Aptograf-tenta Hektograf-tenta, folyékony tusch,
mérnökök, és rajzolónak; **tenta-por és kivonat-bélyegfestékek, Copir-festékek** legszebb másolatok író gépekhez készülékek fehéremű jegyzésekhöz, **folyékony enyv és gummy, halenyv, fényenyv; Eau de Labarraque,** tentafoltok eltávolítására fehéremű és papírról.
Pecsetviaszok, bank-viaszok II. stb stb.
A legtöbb írókészülék üzletekben a bel és külföldön kapható.

A legjobb és legegészségesebb francia cigaretta-papír a

LEGLORIA

Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!

Joseph Bardou és fiától Perpignan és Párisban. Kapható minden tőzsde, papirkereskedésben.